

Motion

1979/80: 350

av Bengt Silfverstrand och Hans Pettersson i Helsingborg om ändrade bestämmelser om fastighetsägares ränteavdrag och räntebidrag

25 § punkt 5 i kommunalskattelagen innehåller följande anvisningar: "Har skattskyldig erhållit eftergift å ränta eller amortering å egnahemslån eller tertiärlån eller annat bidrag som avses i punkt 7 av anvisningarna till 24 §, må avdrag för ränta å lånat, i fastigheten nedlagt kapital ske allenast med belopp varmed nämnda ränta överstiger beloppet av eftergiften eller bidraget."

Detta innebär att räntebidrag reducerar en avdragsgill ränta för lån på fastighet, dock ej i större utsträckning än ned till 0 kr. Överstiger räntebidraget den totala räntan, tas överskjutande räntebidrag inte upp till beskattning. I normalfallet överstiger inte räntebidraget den totala räntan för fastigheten. En sådan situation kan emellertid uppstå om fastighetsägare och låntagare är olika personer, ett förhållande som blivit allt vanligare.

Enligt nu gällande skattelagstiftning skall fastigheten deklarerars av ägaren, dvs. den som har lagfart på fastigheten. Avdrag för ränta tillkommer emellertid den som tagit lånet, dvs. den som är betalningsansvarig för detsamma. I de fall då fastighetsägare och låntagare är samma person sker ränteavdraget, eventuellt minskat med räntebidrag, från inkomsten av fastighet. Denna redovisning sker under avsnitt X, Inkomst av en- eller tvåfamiljsfastighet på deklarationsblanketten. Om låntagaren inte är ägare till fastigheten skall hela räntekostnaden tas upp som skuldränta under avsnitt VIII, Inkomst av kapital. Räntebidraget reducerar alltså ränteavdraget endast i det förstnämnda fallet. Är fastighetsägare och låntagare olika personer, redovisas i regel inte räntebidraget som skattepliktig inkomst.

Förhållandet kan belysas med två konkreta exempel:

Exempel 1 – normalfallet – ägare och låntagare är samma person

Förutsättningar: Schablontaxerad villa. Taxeringsvärde 200 000 kr. Låneskuld 250 000 kr. Räntekostnad 24 375 kr. Räntebidrag 7 500 kr. Intäkt av fastighet 6 000 kr. Sedan räntebidraget dragits av från räntekostnaden inkl. extra avdraget på 1 000 kr. och avräkning skett mot intäkten blir underskottet 11 875 kr.

Exempel 2 – extremfallet – fastighetsägare och låntagare är olika personer

Förutsättningarna är desamma som i exempel 1. I detta fall tar fastighetsägaren enbart upp intäkt av fastighet – dvs. 6 000 kr. – under avsnittet Inkomst av fastighet. Efter reducering med schablonavdraget 1 000 kr. erhålls en nettointäkt av fastigheten på 5 000 kr. Varken räntekostnad eller räntebidrag redovisas under fastighetsavsnittet eftersom låntagaren inte

är ägare till fastigheten. Låntagaren, däremot, får redovisa hela räntekostnaden – 24 375 kr. – som skuldränta under Inkomst av kapital. I verkligheten avser denna skuldränta lån för fastighet. Räntebidraget tas alltså i exempel 2 inte upp till beskattning, eftersom detta är knutet till låneränta avsedd att dras av vid deklaration av fastighet och inte till lånet som sådant.

Självfallet blir effekterna av rådande system då fastighetsägare och låntagare är olika personer inte alltid lika markerade som i de typfall vi här har belyst. Exempelen pekar emellertid på en allvarlig inkonsekvens i gällande skattelagstiftning. Att man genom registrering av fastigheten på en familjemedlem och lånet på en annan erhåller ett helt skattefritt räntebidrag kan såvitt vi förstår inte ha varit lagstiftarens avsikt.

I den allt intensivare skattedebatt som pågår i vårt land har många ofullkomligheter och orättvisor i vårt skattesystem med rätta kritiserats. Det förhållande som beskrivs i denna motion är endast ett exempel på en allvarlig brist i lagstiftningen, en brist som knappast kan vara ägnad att stärka en redan undergrävd skattemoral.

Principen för beskattning måste enligt vår mening vara att den som får göra avdrag för räntekostnader, förorsakade av t. ex. lån på fastighet, också skall vara skyldig att ta upp bidrag till dessa kostnader till beskattning. Vi finner det därför nödvändigt att regeringen skyndsamt vidtar en sådan ändring av skattelagstiftningen att räntebidrag under alla förhållanden skall utgöra skattepliktig inkomst för den som kommer i åtnjutande av sådant räntebidrag.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändring av kommunalskattelagen i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 17 januari 1980

BENGT SILFVERSTRAND (s)

HANS PETTERSSON (s)
i Helsingborg